

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van GO! atheneum Bellevue Izegem te IZEGEM

Hoofdstructuur	voltijds secundair onderwijs
Instellingsnummer	42374
Instelling	GO! atheneum Bellevue Izegem
Directeur	Dirk MESTDAG
Adres	Bellevuestraat 28 - 8870 IZEGEM
Telefoon	051-30.15.44
Fax	051-31.63.35
E-mail	ab.izegem@skynet.be
Website	http://ab.bellevuescholen.be
Bestuur van de instelling	GO! scholengroep Mandel en Leie
Adres	Hugo Verrieststraat 68 - 8800 ROESELARE
Scholengemeenschap	SG Roeselare-Menen
Adres	Groenestraat 170 - 8800 ROESELARE
CLB	CLB van het GO Mandel en Leie
Adres	Burgemeester Nolfstraat 11 - 8500 KORTRIJK
Dagen van het doorlichtingsbezoek	07-10-2013, 08-10-2013, 09-10-2013, 10-10-2013
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	10-10-2013
Datum bespreking verslag met de instelling	08-11-2013
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Herman Ros
Teamleden	Marina Droessaert, Trui Van Rie, Yves Blicck
Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	6
2.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus.....	6
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	6
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?.....	7
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	7
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	7
3.1.1.1 Frans in de A-stroom en het aso tweede graad Economie, Latijn en Wetenschappen	7
3.1.1.2 Natuurwetenschappen in de eerste graad in het eerste leerjaar van de A-stroom en in de basisopties Latijn en Moderne wetenschappen	8
3.1.1.3 Natuurwetenschappen in de eerste graad in het eerste leerjaar van de B-stroom en in de beroepenvelden Hout-Metaal, Hout-Verzorging-voeding en Mode-Verzorging-voeding	10
3.1.1.4 Project algemene vakken in bso tweede graad Basismechanica, Hout, Verzorging-voeding	12
3.1.1.5 Verzorging-Voeding in het beroepsvoorbereidend leerjaar en in de studierichting Verzorging-Voeding van de tweede graad bso	13
3.1.1.6 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET).....	16
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid'?	17
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	18
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	18
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	19
4.1 Evaluatiepraktijk	19
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	21
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	22
6.1 Wat doet de school goed?.....	22
6.2 Wat kan de school verbeteren?	22
6.3 Wat moet de school verbeteren?	22
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	23
8 VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING.....	23

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal structuuronderdelen.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPPO-referentiekader:
 - het onderwijsaanbod
 - de uitrusting
 - de evaluatiepraktijk
 - de leerbegeleiding.

De onderwijsinspectie onderzoekt ook altijd de vakoverschrijdende eindtermen.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Atheneum Bellevue is een autonome middenschool met een eerste graad A- en B-stroom en een tweede graad aso en bso. Op de campus zijn ook structuuronderdelen van het atheneum Roeselare gehuisvest, zodat de school een zesjarige structuur kan aanbieden in het aso en een zevenjarige structuur in het bso. Enkel de studierichtingen die administratief behoren tot het atheneum in Izegem, zijn geselecteerd voor de doorlichtingsfocus.

De leerlingenpopulatie vertoont een stijgende tendens. Een niet gering aantal leerlingen hebben een kansarme achtergrond en hebben schoolse achterstand opgelopen. Ze stromen evenwel vlot door in het atheneum.

Het erkenningsonderzoek werd gevoerd op basis van een representatief staal van het onderwijsaanbod. Daaruit blijkt dat de leerlingen de onderwijsdoelen in voldoende mate bereiken voor natuurwetenschappen in de B-stroom, project algemene vakken in de tweede graad bso en voor de specifieke vorming in de tweede graad bso Verzorging-voeding. In het beroepsvoorbereidend leerjaar is het nastreven van de doelen voor de specifieke vorming van Verzorging-voeding een voorbeeld van goede praktijk. Ook de vakoverschrijdende eindtermen krijgen een kwaliteitsvolle invulling via projecten en in meerdere vakken. Voor Frans en natuurwetenschappen in de A-stroom en Frans in de tweede graad aso bereiken de leerlingen de doelen niet in voldoende mate.

Naast het voldoen aan de onderwijsdoelen en een selectie van de onderwijsreglementering heeft de inspectie de evaluatie- en rapporteringspraktijk, het talenbeleid en de hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid onderzocht. Uit dit onderzoek blijkt dat de school de kwaliteit van deze processen goed bewaakt. Vanuit een visie op maat van haar leerlingen heeft zij voor zichzelf duidelijke doelen gesteld. Zij wil zowel bij zwakkere als sterkere leerlingen leerwinst boeken in een schoolklimaat waarin de leerlingen zich goed voelen. De personeelsleden zetten zich daarvoor met groot engagement in en worden daarbij door de directeur ondersteund door zijn motiverende aanpak en doelgerichte sturing.

De schoolleiding zet duidelijke lijnen uit voor de evaluatie- en rapporteringspraktijk. Daaruit vloeit in de meeste vakken een evaluatie voort die de onderwijsdoelen volledig, evenwichtig en op het verwachte beheersingsniveau evalueert. De evaluatie leidt tot behoorlijke resultaten bij de meeste leerlingen. In die vakken waar de leerplanrealisatie niet voldoet, zijn de vaardigheden niet evenwichtig vertegenwoordigd in de evaluatie. Over het algemeen blijkt uit de evaluatie dat de integratie van kennis, vaardigheden en attitudes nog kan verbeteren. Op dit vlak is er nog nood aan de ontwikkeling van deskundigheid. De behoefte aan professionalisering wordt te beperkt gelenigd door de deelname aan onderwijskundige en vakdidactische nascholing.

De efficiënte schoolorganisatie en de degelijke uitrusting voor de vakken bevorderen het bereiken van de onderwijsdoelen. De leraren maken passend gebruik van de ICT-infrastructuur. Zij ondersteunen de leerlingen met leerbevorderende feedback en remediëring, al wordt die niet altijd duidelijk gecommuniceerd via de rapporten. Het talenbeleid zorgt voor structurele ondersteuning van leerlingen met taalachterstand.

Het atheneum gaat doelgericht te werk om de onderwijsdoelen bij zoveel mogelijk leerlingen na te streven. Op beleids- en klasniveau neemt de school hiervoor vele ondersteunende initiatieven. Zij bereikt in grote mate haar doelen. Voor de vakken waarvoor dit niet het geval is, staan de beleidskracht en de veranderingsbereidheid ervoor garant dat de tekorten bijgestuurd worden.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande structuuronderdelen en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus

	Basisvorming	Specifiek gedeelte
VOET	x	
Graad 1 A	Frans, natuurwetenschappen	
Graad 1 B	natuurwetenschappen	
Graad 1 Hout - Metaal	natuurwetenschappen	
Graad 1 Hout - Verzorging-voeding	natuurwetenschappen	specifieke vorming
Graad 1 Latijn	Frans, natuurwetenschappen	
Graad 1 Mode - Verzorging-voeding	natuurwetenschappen	specifieke vorming
Graad 1 Moderne wetenschappen	Frans, natuurwetenschappen	
Graad 2 ASO Economie	Frans	
Graad 2 ASO Latijn	Frans	
Graad 2 ASO Wetenschappen	Frans	
Graad 2 BSO Hout	project algemene vakken	
Graad 2 BSO Basismechanica	project algemene vakken	
Graad 2 BSO Verzorging-voeding	project algemene vakken	specifieke vorming

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Evaluatie

Evaluatiepraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde structuuronderdelen het volgende op.

3.1.1.1 Frans in de A-stroom en het aso tweede graad Economie, Latijn en Wetenschappen

Voldoet niet

Kennis en vaardigheden worden aangeboden, maar niet op het verwachte beheersings- en verwerkingsniveau. Dat blijkt ook uit de evaluatiepraktijk die onvolledig en onevenwichtig is.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

De kenniscomponent van de leerplannen wordt volledig aangeboden, al overstijgt de taxonomie te weinig het puur vormelijke toepassingsniveau. Afgaande op de leerlingenresultaten bereiken de leerlingen deze doelstellingen, maar niet op het verwachte communicatieve beheersingsniveau. Dit is ook het geval voor de doelstellingen m.b.t. de vaardigheden die wel aan bod komen in het onderwijsaanbod maar niet opgebouwd worden van het beschrijvende over het structurerende naar het beoordelende verwerkingsniveau. Een aantal tekstsoorten worden onvoldoende geëxploreerd en in het onderwijsproces wordt te weinig ruimte gemaakt voor het aanleren van de strategieën die in de leerplannen aan de vaardigheden gekoppeld worden. Het vlot en verzorgd gebruik van het Frans als instructietaal draagt wel bij tot de ontwikkeling van de luistervaardigheid.

Het onderwijs is onvoldoende gericht op de transfer van kennis naar vaardigheid. Die wordt o.m. gehinderd door de overdosering van de grammaticale component. Er worden onvoldoende verbanden gelegd met de communicatieve intentie waarvoor de ondersteunende kennis nodig is.

Evaluatiepraktijk

Evenwicht

Volledigheid

Beheersingsniveau

Transparantie

De meeste onderwijsdoelstellingen komen aan bod in de evaluatie, maar niet evenwichtig geproportioneerd. In de puntenverhouding voor de examens woog grammaticale en lexicale kennis zwaarder door dan de vaardigheden, maar dit werd in de loop van vorig schooljaar bijgesteld. Voor dagelijks werk blijft een groot onevenwicht bestaan, met in de A-stroom de totale afwezigheid van vaardigheden in de toetsing. In de tweede graad aso krijgen de vaardigheden een bescheiden aandeel in de punten voor dagelijks werk, maar op basis van weinig transparante criteria.

De evaluatie van kennis overstijgt in de A-stroom zelden het reproductieve niveau. De oefeningen zijn gesloten, hebben geen of een beperkte context en focussen op één taalaspect. In de tweede graad aso wordt in beperkte mate ook getoetst op transfervniveau, maar blijft het creatief-communicatieve toepassingsniveau achterwege. De evaluatie van de vaardigheden bestrijkt een te beperkt aantal tekstsoorten. De vraagstelling is weinig gevarieerd en peilt hoofdzakelijk naar het beschrijvend verwerkingsniveau. Niet alle taaltaken zijn functioneel afgestemd op de tekstsoort (bijv. het uitschrijven van een telefoongesprek).

	De bestaande vermenging van schoolse met vakattitudes werd afgebouwd en vervangen door een transparante beoordeling van vakattitudes op basis van leerplangerichte criteria. Ook de evaluatie van de mondelinge taalvaardigheid wordt transparant gemaakt door het gebruik van een scorewijzer. De frequentie van de toetsing komt de betrouwbaarheid van het resultaat ten goede.
Rapporteringspraktijk <i>Leerondersteunend</i>	De rapportcommentaren zijn aanmoedigend geformuleerd en wijzen op positieve verwachtingen ten aanzien van de leerlingen. Ze bevatten evenwel weinig analytische informatie en remediërende wenken.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	Er heerst een veilig en geordend leerklimaat waarin de leerlingen gestructureerd onderwijs krijgen. Een afsprakennota creëert een duidelijk kader. Door de sterke sturing van het leerproces krijgen de leerlingen evenwel minder kans om taalleerstrategieën te ontwikkelen.
	De leraren zorgen voor remediëring en geven feedback aangepast aan de noden van de leerlingen, al worden soms remediëringskansen gemist bij de evaluatie. De toetsbespreking gaat immers niet altijd gepaard met de eigenhandige verbetering door de leerlingen.
Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De school heeft gezorgd voor een krachtige leeromgeving met een uitrusting die beantwoordt aan de leerplanvereisten. De leraren zetten de beschikbare leermiddelen adequaat in om de onderwijsdoelen te realiseren.
Deskundigheidsbevordering <i>Overleg</i> <i>Vorming</i>	Omwille van discontinuïteit in de personeelsbezetting is de professionele ontwikkeling van de vakgroep de laatste jaren stilgevallen. Via schooloverstijgend overleg werd gepoogd het isolement te doorbreken. Een aantal recente initiatieven wijzen op een vernieuwingsdynamiek. De ontwikkeling van leerlijnen met een koppeling aan de niveaus van het Europees Referentiekader (ERK) en een experiment met portfolio's staan in de steigers. Kansen op de bevordering van de deskundigheid worden nog gemist door de lage deelnemingsgraad aan nascholing en het gebrek aan diepgaandere samenwerking met de andere taalvakken.

3.1.1.2 Natuurwetenschappen in de eerste graad in het eerste leerjaar van de A-stroom en in de basisopties Latijn en Moderne wetenschappen

Voldoet niet

De vaardigheidsgerichte leerplandoelstellingen worden onvoldoende gerealiseerd. De leerlingenevaluatie is te weinig afgestemd op de leerplandoelstellingen.

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Samenhang</i>	De school kan niet aantonen dat de leerlingen de vaardigheidsgerichte eindtermen en leerplandoelstellingen bereiken. Voor het inoefenen van de wetenschappelijke methode stelt het leerplan binnen de graad zeven leerlingenproeven verplicht. Deze leerlingenpractica worden tijdens de lessen natuurwetenschappen niet uitgevoerd. Hierdoor verwerven de leerlingen te weinig wetenschappelijke vaardigheden, zoals onderzoeksvragen en hypothesen leren formuleren, een experiment uitvoeren volgens een voorgeschreven werkwijze, meetgegevens ordenen en verwerken en op een correcte manier eenheden en grootheden gebruiken. Een aantal leerlingenproeven wordt uitgevoerd tijdens de lessen wetenschappelijk werk, dat daardoor echter geen meerwaarde toevoegt aan het curriculum van de leerlingen. Er ontbreekt een leerlijn die de wetenschappelijke vaardigheden geleidelijk versterkt en de leerlingen voorbereidt op het verwachte beheersingsniveau in de tweede graad.
---	---

Doordat ook de twee opgelegde ICT-opdrachten niet worden uitgevoerd zoals het leerplan vooropstelt, draagt het vak evenmin voldoende bij tot het ontwikkelen van ICT-vaardigheden.

De leerplandoelstellingen die gericht zijn op het aanleren van basisinzichten in het gebruik van modellen, in de opbouw van cel tot lichaam en in omkeerbare en niet-omkeerbare stofveranderingen worden wel volledig aangeboden. De leerlingen verwerven ook de vooropgestelde basiskennis binnen het begrippenkader materie en energie. Deze leerplanthema's komen doorgaans evenwichtig aan bod, aangepast aan het beheersingsniveau van de leerlingen. De onderdelen over plantkunde worden sterker uitgediept dan het leerplan vereist. De lessen en opdrachten worden gekaderd in voor de leerlingen herkenbare en actuele contexten.

Tijdens de demonstratieproeven en de terreinstudie maken de leerlingen kennis met de wetenschappelijke onderzoeksmethode. Er worden wel nog kansen gemist om - zoals het leerplan aanbeveelt - vakoverstijgend samen te werken met het vak techniek.

Uitrusting <i>ICT Inzet uitrusting Leermiddelen</i>	De beschikbare infrastructuur en de leermiddelen beantwoorden aan de minimale materiële vereisten van het leerplan. De beschikbare ICT-middelen worden efficiënt ingezet voor illustraties tijdens de lessen, maar te weinig benut door de leerlingen.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht Volledigheid Beheersingsniveau Transparantie</i>	De leerlingenevaluatie omvat de meeste aangeboden leerplanitems maar mist, net zoals het aanbod, de vaardigheidsgerichte component. De toets en examenopgaven zijn nog te sterk afgestemd op de leerinhouden en richten zich onvoldoende op de leerplandoelstellingen. De vraagstelling is wel gevarieerd en peilt naar kennis en toepassing. Ze is afgestemd op het vereiste beheersingsniveau. De opgaven zijn eenduidig en in een heldere taal gesteld.
Leerbegeleiding <i>Preventief Curatief</i>	Conform de schoolafspraken wordt er frequent getoetst om de leerlingen aan te zetten tot regelmatige studie. De toetsresultaten worden echter weinig benut om het leer- en onderwijsproces bij te sturen. De jaarresultaten voldoen. De evaluatiecriteria zijn transparant voor de schriftelijke toetsing, maar niet voor wat het evalueren van attitudes betreft. Op het attituderapport worden naast algemene ook vakgebonden attitudes meegenomen, wat het geheel minder eenduidig maakt. Het klasklimaat is rustig en gericht op leren. Tijdens de leergesprekken worden de leerlingen aangemoedigd om mee te werken. Toch wordt weinig met hen in dialoog gegaan, zodat ze minder getraind worden in communicatievaardigheden over natuurwetenschappen. Ook activerende werkvormen komen zelden voor.

De leerbegeleiding wordt niet doelbewust aangestuurd door de vakoverschrijdende eindtermen leren leren. Wel is het studiemateriaal van de leerlingen gestructureerd en worden in de lessen hoofd- en bijzaken onderscheiden. De begripsvorming bij de leerlingen wordt bijkomend ondersteund door actueel digitaal beeldmateriaal en demonstraties.

De instructietaal is afgestemd op het ontwikkelingsniveau van de leerlingen, maar er is minder aandacht voor correct schriftelijk taalgebruik. Leerlingennotities bevatten veel fouten tegen de spelling, ook van vakjargon.

De verwachtingen voor toetsen en examens worden duidelijk gecommuniceerd. In de les of via het elektronisch platform worden verbeterseleutels aangereikt. Individuele feedback op de resultaten wordt voornamelijk op vraag aangeboden. In samenspraak met de klassenraad worden structurele remediëringinitiatieven ingeschakeld, zoals de huiswerkklass.

Deskundigheidsbevordering

*Vorming
Overleg*

De vakgroep wetenschappen maakt deel uit van de overkoepelende vakgroep wetenschappen-wiskunde, die de beleidsopties ter harte neemt en geregeld reflecteert over het onderwijsproces. Er wordt binnen de vakgroep waar mogelijk aandacht besteed aan horizontale en verticale samenhang en aan continuïteit in de opvolging van de leerlingen.

Voor de wetenschappelijke vakken is er doorgaans slechts één titularis, wat vakinhoudelijk overleg en uitwisseling van specifieke vakexpertise bemoeilijkt. Sommige ambtsopdrachten omvatten tal van vakken, wat het ontwikkelen van vakdeskundigheid vertraagt. Wel is er voldoende bereidheid om zich verder professioneel te ontwikkelen.

3.1.1.3 Natuurwetenschappen in de eerste graad in het eerste leerjaar van de B-stroom en in de beroepenvelden Hout-Metaal, Hout-Verzorging-voeding en Mode-Verzorging-voeding

Voldoet

De ontwikkelingsdoelen worden voldoende nagestreefd. De uitrusting ondersteunt de leerplanrealisatie. De leerbegeleiding is aangepast aan de noden van de leerlingen en is gericht op het verhogen van hun slaagkansen. De leerlingenevaluatie is afgestemd op de leerplandoelstellingen.

Onderwijsaanbod

*Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang*

De leerplandoelstellingen die gericht zijn op het verwerven van basisinzichten in het gebruik van modellen, in de opbouw van cel tot lichaam en in omkeerbare en niet-omkeerbare stofveranderingen worden volledig aangeboden. Het aanbod is aangepast aan het beheersingsniveau van de leerlingen en de verscheidene leerplanthema's komen evenwichtig aan bod. De lessen en opdrachten worden gekaderd in voor de leerlingen herkenbare en actuele contexten, die geregeld hun communicatievaardigheden over natuurwetenschappen kunnen oefenen.

Tijdens de demonstratieproeven en de terreinstudie maken de leerlingen kennis met de wetenschappelijke onderzoeksmethode. Dit aspect wordt echter te weinig uitgewerkt tijdens de leerlingenpractica, die niet worden opgebouwd volgens een leerlijn. De leerlingen leren te weinig wetenschappelijke vaardigheden zoals een hypothese toetsen met een eenvoudig onderzoekje, instrumenten aflezen, metingen uitvoeren en verwerken en daarbij eenheden en grootheden correct gebruiken. Er zijn ook nog groeikansen in het realiseren van dwarsverbindingen met het vak techniek.

Uitrusting

*ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen*

De beschikbare infrastructuur en de leermiddelen beantwoorden aan de minimale materiële vereisten van het leerplan. De beschikbare ICT-middelen worden efficiënt ingezet, waardoor het vak natuurwetenschappen een bijdrage levert aan het bereiken van de vakoverschrijdende eindtermen over ICT.

Evaluatiepraktijk

*Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie*

De leerplandoelstellingen worden nagenoeg volledig en evenwichtig geëvalueerd. De vraagstelling is gericht op kennis, toepassing en ICT-vaardigheden. De opgaven zijn in een heldere taal gesteld. Wetenschappelijke vaardigheden, gekoppeld aan doe-activiteiten, worden echter te weinig opgenomen in de evaluatie.

Het verwachte beheersingsniveau is, rekening houdend met de heterogeniteit van de lesgroepen, hoog. Er wordt frequent getoetst om de leerlingen aan te zetten tot regelmatige studie, maar deze aanpak blijkt niet effectief voor alle leerlingen. Er zijn nogal wat tekorten voor dagelijks werk. Die worden door de meeste leerlingen weggewerkt tijdens de examens, na geregelde feedback op de resultaten, blijvende aanmoediging en intensieve herhaling van de leerstof vóór de examenperiode. De jaarresultaten voldoen. De evaluatiecriteria zijn transparant voor de schriftelijke toetsing, maar niet voor wat het evalueren van attitudes betreft. Op het attituderapport worden naast algemene ook vakgebonden attitudes meegenomen, wat het geheel minder eenduidig maakt.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

Het klasklimaat is rustig en gericht op leren. De leergesprekken worden interactief opgebouwd en de leerlingen werken gemotiveerd mee. Er is aandacht voor taalontwikkeling via leergesprekken en aangepaste opdrachten, maar activerende werkvormen worden nog weinig toegepast.

In het kader van leren leren is er aandacht voor planning, structuur en synthese. Het studiemateriaal van de leerlingen sluit aan bij de leerplandoelstellingen, maar oogt weinig aantrekkelijk. Het wordt wel aangevuld met actueel digitaal beeldmateriaal en demonstratieproefjes.

De instructietaal is afgestemd op het ontwikkelingsniveau van de leerlingen, maar er is minder aandacht voor correct schriftelijk taalgebruik. Leerlingennotities bevatten veel fouten tegen de spelling, ook van vakjargon.

De verwachtingen voor toetsen en examens worden duidelijk gecommuniceerd en de leerlingen krijgen systematisch individuele feedback op hun resultaten. Er zijn zowel structurele (huiswerkklass, elektronisch platform, ...) als informele (extra toelichting buiten de lestijden) remediëringsinitiatieven.

Deskundigheidsbevordering
Overleg
Vorming

De vakgroep wetenschappen maakt deel uit van de overkoepelende vakgroep wetenschappen-wiskunde, die de beleidsopties ter harte neemt en geregeld reflecteert over het onderwijsproces. Er wordt binnen de vakgroep waar mogelijk aandacht besteed aan horizontale en verticale samenhang en aan continuïteit in de opvolging van de leerlingen.

Voor de wetenschappelijke vakken is er doorgaans slechts één titularis, wat vakinhoudelijk overleg en uitwisseling van specifieke vakexpertise bemoeilijkt. Sommige ambtsopdrachten omvatten tal van vakken, wat het ontwikkelen van vakdeskundigheid vertraagt. Wel is er voldoende bereidheid om zich verder professioneel te ontwikkelen.

3.1.1.4 Project algemene vakken in bso tweede graad Basismechnica, Hout, Verzorging-voeding

Voldoet

De onderwijsdoelen worden aangeboden en geëvalueerd op het beheersings- en verwerkingsniveau dat de leerplannen voorschrijven. De leerbegeleiding en de degelijke uitrusting zijn daarbij bevorderende factoren.

Onderwijsaanbod
Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang

Alle leerplanclusters komen geïntegreerd, voldoende geproportioneerd en op het verwachte beheersingsniveau aan bod in verschillende thema's. Uit de leerlingenresultaten blijkt dat de leerlingen de leerplandoelen bereiken. De thema's sluiten aan bij de leefwereld van de jongeren en bestrijken een aantal doelen uit de socioculturele context van de vakoverschrijdende eindtermen.

De taalvaardigheden zijn voldoende doelgericht opgebouwd rond de pijlers lees-, schrijf-, luister-, spreek- en gespreksvaardigheden. Functionele rekenvaardigheden komen overwegend aan bod in realistische contexten. Daarbij leren de leerlingen elektronische hulpmiddelen gebruiken. ICT-toepassingen worden in het aanbod geïntegreerd zowel voor illustratief als instrumenteel gebruik. Er is voldoende aandacht voor doelstellingen m.b.t. de organisatiebekwaamheid, al kunnen die vaker in ervaringsgerichte contexten aangeboden worden. De doelstellingencluster m.b.t. tijd- en ruimtewustzijn wordt in mindere mate bestreken. De actualiteit en de cluster 'eigen regio' worden te weinig verkend om het inzicht van de leerlingen in tijd en ruimte te verruimen. Leerplandoelen m.b.t. de wetenschappelijke vaardigheden worden reeds behandeld in toepassingen waarbij natuurwetenschappelijke verschijnselen verbonden worden met de leefwereld van de leerlingen en omgevingsfactoren. Dit gebeurt evenwel nog te geïsoleerd in een afzonderlijk thema en niet geïntegreerd in de andere leerplanclusters.

Een aantal leerplandoelen worden gerealiseerd in kleinschalige projecten, maar gesloten onderwijsituaties in lang uitgesponnen thema's overwegen. Bij de keuze van de thema's en de uitwerking ervan wordt niet gedifferentieerd naargelang van de belangstellingsgebieden van de leerlingen uit de diverse studierichtingen.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De evaluatie bestrijkt op een representatieve manier het geheel van de leerstof en is inhoudelijk afgestemd op de leerplandoelen. De link met het leerplan wordt transparant door de vermelding van de geëvalueerde cluster en/of leerplandoel en het aantal punten dat eraan wordt toegekend. De gebruikte criteria sluiten aan bij de doelen en dragen bij tot de betrouwbaarheid van het resultaat.

De verschillende clusters komen evenwichtig geïntegreerd aan bod in de evaluatie. De vakgebonden attitudes worden nog niet expliciet genoeg in de evaluatie meegenomen. De leerlingen hebben een inbreng in de evaluatie via zelf- en peerevaluatie.

Rapporteringspraktijk
Leerondersteunend

De rapportcommentaren zijn aanmoedigend geformuleerd en wijzen op positieve verwachtingen ten aanzien van de leerlingen. Ze bevatten evenwel weinig analytische informatie en remediërende wenken.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

De leerbegeleiding ondersteunt in sterke mate de realisatie van de onderwijsdoelen. In het stimulerend pedagogisch klimaat dragen gevarieerde werkvormen bij tot een gedifferentieerde aanpak van de verschillen tussen leerlingen. De OVUR-structuur wordt systematisch toegepast en de leerlingen eigen gemaakt. Een afsprakennota schept een duidelijk kader. Instructiekaarten en examentips ondersteunen de leerlingen in hun leerproces.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De school heeft gezorgd voor een krachtige leeromgeving met een uitrusting die beantwoordt aan de leerplanvereisten. De leraren zetten de beschikbare leermiddelen adequaat in om de onderwijsdoelen te realiseren.
---	---

Deskundigheidsbevordering <i>Overleg</i> <i>Vorming</i>	De dynamische vakgroep werkt gestaag verder aan de ontwikkeling van zijn deskundigheid. De leraren zijn daarbij niet blind voor hun werkpunten en staan open voor externe ondersteuning. Hun deelname aan nascholing is evenwel beperkt.
--	--

De vakgroep heeft de verticale opbouw van het curriculum nog niet geformaliseerd in leerlijnen. Er zijn nog geen initiatieven genomen om samen te werken met de vakken van het specifiek gedeelte.

Onderwijsorganisatie <i>Samenstelling klasgroepen</i>	De dynamische vakgroep werkt gestaag verder aan de ontwikkeling van zijn deskundigheid. De leraren zijn daarbij niet blind voor hun werkpunten en staan open voor externe ondersteuning. Hun deelname aan nascholing is evenwel beperkt.
---	--

De vakgroep heeft de verticale opbouw van het curriculum nog niet geformaliseerd in leerlijnen. Er zijn nog geen initiatieven genomen om samen te werken met de vakken van het specifiek gedeelte.

3.1.1.5 Verzorging-Voeding in het beroepsvoorbereidend leerjaar en in de studierichting Verzorging-Voeding van de tweede graad bso

Voldoet

In het beroepsvoorbereidend leerjaar (BVL) worden alle en in de studierichting Verzorging-voeding wordt het merendeel van de doelen gerealiseerd. In het BVL is er een optimaal evenwicht tussen de noden van de doelgroep en de verwachtingen die worden opgelegd door het leerplan. De infrastructuur en de leermiddelen ondersteunen de leerplanrealisatie. De evaluatie is in het BVL goed, in Verzorging-voeding behoorlijk van kwaliteit. Er gaat heel wat aandacht uit naar de ondersteuning van het leerproces. De output is in de beide structuuronderdelen opvallend goed.

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Samenhang</i>	In het beroepsvoorbereidend leerjaar (BVL) worden de leerplandoelen volledig en evenwichtig gerealiseerd. In het zelf ontwikkeld studiemateriaal krijgt de ondersteunende kennis een centrale rol toebedeeld. Dit materiaal wordt aangevuld met tal van taken en praktijkoefeningen die een uitgesproken vaardigheids- en attitudegericht karakter hebben. De werkfiches voor onderhoudstaken en de stappenplannen voor het bereiden van gerechten vormen de basis voor de invulling van de praktijklessen en ondersteunen leerlingen bij de aanpak en de organisatie van hun taken. In de besteding van de onderwijstijd ligt het accent op de praktijkoefeningen. Het curriculum getuigt van voldoende samenhang: de cognitieve en de vaardigheidsgerichte doelen komen geïntegreerd aan bod.
---	---

Zonder voorbij te gaan aan de noden van de leerlingen is het onderwijsaanbod sterk leraargestuurd. Met deze sturing wil het team ervoor zorgen dat leerlingen niet alleen basisinzichten, maar ook basistechnieken en methodieken kunnen verwerven en verankeren.

In de tweede graad bso Verzorging-voeding is de leerplanrealisatie opgebouwd volgens hetzelfde patroon als in het beroepsvoorbereidend leerjaar. Ondanks de sterke leerplangerichtheid zorgen de strakke sturing en de schoolse aanpak er evenwel voor dat een aantal doelen niet volwaardig en optimaal gerealiseerd kunnen worden. Sommige doelstellingen worden te eenzijdig cognitief benaderd: voor de communicatieve en relationele vaardigheden ontbreekt het aan levensechte en zorgcontextgerelateerde oefensituaties. Voor voeding zijn er vooral tekorten voor die vaardigheden die mikken op een toenemende organisatiebekwaamheid van leerlingen. Dit is een rechtstreeks gevolg van het ontbreken van een graad- en leerjaaroverschrijdende leerlijn. Ook voor de realisatie van de doelen die verwijzen naar vergelijkende en probleemoplossende vaardigheden worden kansen gemist. De leerlingen gaan nog onvoldoende aan de slag in levensechte contexten en met complexe en uitdagende opdrachten.

Het lerarenteam levert verdienstelijke inspanningen om in het curriculum van de tweede graad de cognitieve, vaardigheids- en attitudinale doelen aan elkaar te relateren. Om te komen tot een doorgedreven en omvattende integratie liggen evenwel nog kansen open. Door sommige doelen i.v.m. sociale vaardigheden, prijsbewust handelen, het kiezen van bereidingen in functie van specifieke criteria, het berekenen van voedingswaarde ... als rode draad in de praktijkoefeningen te verweven zal de samenhang aan kracht winnen. Ook het versterken van de vakoverschrijdende samenhang tussen voeding enerzijds en gezinstechieken anderzijds zal de leerplanrealisatie optimaliseren.

Uitrusting
*ICT
 Inzet uitrusting
 Leermiddelen*

Alle nodige leermiddelen zijn voorhanden. In het vaklokaal Verzorging is ICT-infrastructuur aanwezig. Dat is niet het geval in de aangrenzende didactische keuken. Op school is echter een goed uitgerust ICT lokaal beschikbaar dat voorziet in deze nood.

Evaluatiepraktijk
*Evenwicht
 Volledigheid
 Beheersingsniveau
 Transparantie*

Leerlingen worden geëvalueerd aan de hand van taken, toetsen, praktijkopdrachten en examens. In het BVL is het geheel van de evaluatie zowel kwantitatief als kwalitatief voldoende op de leerplandoelen afgestemd. In Verzorging-Voeding bso2 is de afstemming nog niet optimaal. Er zijn enkele hiaten die een weerspiegeling zijn van de tekorten in het onderwijsaanbod: de sociaal-communicatieve, probleemoplossende en de complexe organisatorische vaardigheden. Ondanks deze tekorten is de evaluatie globaal genomen voldoende evenwichtig en in overeenstemming met het beheersingsniveau van de doelen.

De evaluatie van de ondersteunende kennis en inzichten is nog sterk op een klassieke leest geschoeid: ze is in hoofdzaak reproductief van aard. Voor het examen kiest het lerarenteam bewust voor een combinatie van een gesloten en een open boekaanpak. Doelen gerelateerd aan essentiële kennis en inzichten worden op een paraat niveau getoetst, maar voor de andere doelen mogen de leerlingen gebruik maken van het studiemateriaal. Deze ondersteunende maatregel voorkomt dat het examen een sanctionerend karakter krijgt. Vaardigheden en attitudes worden aan de hand van praktijkopdrachten zowel permanent als via een examen geëvalueerd. De procesevaluatie staat centraal en krijgt een groter gewicht dan de productevaluatie. Zowel voor de proces- als voor de productevaluatie zijn er transparante criteria. De beoordelingsschaal die het team recent heeft geïntroduceerd is een voorbeeld van goede praktijk. Ze biedt garanties op een valide en betrouwbare evaluatie. De hoge evaluatiefrequente maakt continue opvolging en bijsturing van het leer- en onderwijsproces mogelijk.

Voor de berekening van de eindbeoordeling hanteert de school een doordacht systeem. Het grootste gewicht wordt toegekend aan het dagelijks werk en aan de evaluatie van vaardigheden en attitudes. Dit systeem zorgt ervoor dat het belang van de ondersteunende kennis in het geheel van de evaluatie tot de juiste proporties wordt teruggebracht.

De leerlingen worden nog onvoldoende bij de evaluatie betrokken. Voor een aantal praktijkopdrachten 'verzorging' zijn er werkfiches met een zelfevaluatie-opdracht. Dit is voor de kookactiviteiten nog niet het geval. Het systematisch integreren van zelfevaluatie-momenten biedt nochtans heel wat extra leerkansen.

De studieresultaten van de leerlingen in het BVL zijn goed en situeren zich significant boven het Vlaams gemiddelde. Zo goed als alle leerlingen behalen een A-attest en stromen doorgaans door naar de studierichting Verzorging-voeding in de tweede graad bso. Ook hier boeken de leerlingen resultaten die beduidend beter zijn dan het Vlaams gemiddelde.

Leerbegeleiding

Preventief

Curatief

Het studiemateriaal ondersteunt het leerproces op een kwaliteitsvolle manier: het is goed gestructureerd, helder geschreven en aanschouwelijk. De ondersteunende kennis en inzichten worden op maat van de leerlingen gebracht. Daarnaast bevat het werkfiches die ervoor zorgen dat leerlingen tijdens de praktijklessen hun taken op een georganiseerde en methodische manier aanpakken.

Bij elke praktijkopdracht krijgen de leerlingen gerichte en op maat gesneden mondelinge feedback. In de feedback wordt het evenwicht tussen sterke punten en werkpunten bewaakt. De feedback is eveneens op het leerplatform terug te vinden. Op die manier wil het team zowel de ouders als de leerlingen permanent over de vorderingen en het verloop van het leerproces informeren.

Tijdens de praktijklessen 'voeding' en 'verzorging' gaat er heel wat aandacht naar vormen van coöperatief leren. Dit is minder het geval voor de lessen die gericht zijn op het opbouwen van ondersteunende kennis en inzichten. Het gebruik van activerende werkvormen blijft te eenzijdig gefocust op ICT-opdrachten en een beperkt aantal didactische spelletjes. Levenschte contexten worden nog onvoldoende in het leerproces geïntegreerd. Dit geldt niet alleen voor de doelen in verband het exploreren van de voedings- en de verzorgingssector (BVL), maar ook voor aantal van doelen in de tweede graad bso.

Personeelsorganisatie

Opdrachtenverdeling

De schoolleiding zorgt er bij de opdrachtverdeling voor dat de TV- en PV-uren van eenzelfde vak door slechts één leraar gegeven worden. Op die manier creëert het beleid maximale kansen voor de leerplanrealisatie en de integratie van ondersteunende kennis, vaardigheden en attitudes doorheen het lesgebeuren.

Deskundigheidsbevordering De vakgroepwerking is een voorbeeld van goede praktijk. Het team overlegt permanent en focust daarbij zowel op leerplanrealisatie als op leerlingenbegeleiding. De ontwikkeling en de actualisering van het studiemateriaal, de praktijkoefeningen en de evaluatiecriteria getuigen van een sterke professionele houding en een dito werkkraft.

*Overleg
Beginsituatieanalyse*

Het beleid heeft de nascholingsbehoeften van het team nog niet in kaart gebracht. Het erkenningsonderzoek wijst uit dat de behoeften zich niet zozeer op vakinhoudelijk, maar vooral op didactisch-onderwijskundig vlak situeren. Het herinterpreteren van de leerplandoelen in termen van competentiegericht onderwijs blijkt een prioritair aandachtspunt.

3.1.1.6 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET)

Voldoet

De school streeft in voldoende mate met een eigen planning de vakoverschrijdende eindtermen bij haar leerlingen na.

Beleid De school ontwikkelde een visie op VOET die spoort met haar pedagogisch project. Zowel de visie als de planning staan garant voor een kwaliteitsvolle invulling van de inspanningsverplichting. Bij aanvang van het schooljaar 2011-2012 werd tijdens een pedagogische studiedag de aanzet gegeven om projecten en vakken concreet af te stemmen op de nieuwe VOET. Zowel de contexten, leren leren, ICT, als de relatie met de stam werden expliciet in de VOET-werking opgenomen. De schoolwerking wordt naadloos vervolgd in de derde graad, in de vestigingsplaats van het KA Roeselare.

Doelgerichtheid

Bestaande projecten werden gescreend in functie van de VOET en voor de vakken was er een inventarisatie via de jaarplanmodule op het digitaal platform. Zo kreeg de school een zicht op de VOET die niet of weinig aan bod kwamen. Een aantal projecten werd bijgestuurd en nieuwe projecten kregen het nastreven van VOET als uitgangspunt. De screening en inventarisatie gebeuren sindsdien jaarlijks en elk schooljaar worden werkgroepen samengesteld om nieuwe projectvoorstellen uit te werken. Om het draagvlak voor de VOET-werking zo breed mogelijk te maken en de taaklast te verdelen, hebben de werkgroepen een wisselende samenstelling.

Daarnaast is de VOET-werking stevig verankerd in het vak 'Project' voor alle leerlingen van de eerste graad en het aso en in het 'project algemene vakken' in het bso.

Ondersteuning De organisatiestructuur staat garant voor een kwaliteitsvolle invulling van de inspanningsverplichting voor VOET. De directie coördineert de werking, bijgestaan door een groep personeelsleden die vanuit het eigen vakdomein sterk betrokken zijn bij het nastreven van de VOET. Met het hele schoolteam is er geregeld communicatie via de interne documenten en personeelsvergaderingen. Vak- en werkgroepen krijgen duidelijk omschreven opdrachten en er wordt over VOET ook gecommuniceerd met ouders en leerlingen.

Doeltreffendheid De evaluatie heeft betrekking op meerdere aspecten van de VOET-werking, is vrij systematisch uitgebouwd en leidt geregeld tot duidelijke conclusies en bijsturingen. De projecten worden geëvalueerd door leraren en leerlingen. Ze worden indien nodig bijgestuurd, ook in functie van de nagestreefde VOET.

De evaluatie van de VOET vanuit de vakken is gebaseerd op de inventarisatie via de jaarplanmodule op het digitaal platform. De registratie van de behandelde VOET gebeurt leraargebonden soms vrijblijvend, op basis van een weinig doelgerichte aanbod van VOET tijdens de lessen. Daardoor is de inventarisatie minder betrouwbaar.

Ontwikkeling Er zijn verschillende professionaliseringsinitiatieven met nog enkele werkpunten op het vlak van breedte. Voor het verder opvolgen van de VOET-werking is er samenwerking met de pedagogische begeleidingsdienst. Externe organisaties vergroten de expertise bij het uitvoeren van een aantal projecten. De professionalisering is nog niet gericht op alle aspecten van VOET en op de versterking van VOET binnen de vakken. Verdere professionalisering rond de integratie van VOET in de schoolwerking wordt opgenomen in het nascholingsplan.

Uitvoering
Socioculturele samenleving De meerderheid van de eindtermen wordt met voldoende diepgang en bij de meeste leerlingen nagestreefd. De eindtermen over de samenleving en over kunst en cultuur worden met alle leerlingengroepen nagestreefd tijdens de geïntegreerde werkperiode en in meerdere projecten in alle leerjaren. De vakken dragen vooral bij tot de eindtermen rond kunst en cultuur. Voor de eindtermen over herinneringseducatie heeft de school de komende twee schooljaren projecten gepland in het kader van de herdenking van 100 jaar Eerste Wereldoorlog.

ICT De meerderheid van de eindtermen wordt met voldoende diepgang en bij de meeste leerlingen nagestreefd. Dit gebeurt doelbewust in het vak 'Project' waar zowel in de A- als in de B-stroom alle eindtermen over ICT worden nagestreefd. In de A-stroom wordt dit versterkt door ICT-integratie in meerdere vakken; dit is minder frequent het geval in de B-stroom. De school heeft de aanpak voor de B-stroom op de agenda van de Pedagogische Raad en van de werkgroep 'Project' geplaatst.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid'?

Voldoet

Alle lokalen voldoen aan de bewoonbaarheids-, veiligheids- en comfortvoorwaarden. Dringende en acute veiligheidsproblemen zijn beperkt en worden in de mate van het mogelijke onmiddellijk aangepakt. De school beschikt over alle verslagen van externe deskundigen en volgt die nauwgezet op. De milieuvergunning ontbreekt, maar ze is aangevraagd en de procedure loopt. De school heeft een globaal preventieplan alsook jaaractieplannen waarin de vastgestelde tekorten doorgaans zijn opgenomen.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (codex so, art. 15, §1, 5°)	ja
Neemt de school de reglementering betreffende verlofregeling en aanwending van de schooltijd in acht? (codex so, art. 15, §1, 7°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding dat minstens de verplichte bepalingen vermeldt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 39 en 40)	ja

3.2 Respekteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (codex so, art. 111 en 112)	ja
• de bijdrageregeling en afwijkingen	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• het evaluatiestelsel met inbegrip van de remediëringsmaatregelen	ja
• de verhaalmogelijkheden tegen eindbeslissingen van klassenraden over leerlingen	ja
• studie-, orde en tuchtreglement waarbij het studiereglement de grote krachtlijnen van de organisatie van de studies bevat	ja
• engagementsverklaring waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen (codex so, art. 111, §3)	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (codex so, art. 110/1 t.e.m. 110/27)	ja
Informeert de school ouders en leerlingen en personeel over het centrum voor leerlingenbegeleiding waarmee ze samenwerkt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 33)	ja
Respekteert de voorziene verhaalmogelijkheid de reglementair voorgeschreven procedure? (codex so, art. 115/4)	ja
Respekteert de school voor secundair onderwijs de reglementaire bepalingen met betrekking tot oriëntering en evaluatie van leerlingen? (codex so, art. 254, §1, 256, §1, 1° en BVR van 19-7-2002)	ja
Verloopt het afleveren van attesten van verworven bekwaamheid correct? (codex so, art. 115, tweede alinea en 252, §1, b)	ja
Verloopt het afleveren van attesten van lesbijwoning correct? (codex so, art. 115, derde alinea en 252, §2)	ja
Respekteert de school het minimumlessenrooster? (codex so, art. 148-157 en BVR van 19-7-2002)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Evaluatiepraktijk

Doelgerichtheid De school investeert sinds enkele jaren in het optimaliseren van haar evaluatie- en rapporteringspraktijk. Die sluit aan bij haar opdrachtsverklaring waarin zij het nastreven van maximale leerwinst voor elke leerling en geregelde communicatie over de leerprestaties vooropstelt. Op het einde van het schooljaar wil zij haar leerlingen delibereren op basis van eenduidige en ontwikkelingsgerichte criteria.

De visie op evaluatie en rapportering werd door de schoolleiding uitgewerkt in duidelijke doelen die expliciet rekening houden met het regelgevend kader. Bij de evaluatiepraktijk staat de afstemming op de leerplandoelstellingen centraal. Om de studiemotivatie en de effectiviteit van het onderwijs- en leerproces te verhogen, worden de leerlingen frequent getoetst. Er is per vak een vastgelegd aantal kleine en grote toetsen, evenredig met het aantal contacturen. Over de leerprestaties en over de algemene attitudes wordt regelmatig en transparant gerapporteerd. Via het elektronisch platform kunnen ouders en leerlingen alle behaalde resultaten raadplegen. Er zijn vier rapportperiodes over het dagelijks werk en twee over de examenresultaten. In het eerste leerjaar is er een bijkomend attituderapport kort na de start van het schooljaar. Vanuit een visie op gelijkwaardige behandeling van de leerlingen, kiest de school bewust voor het systeem van examens in de B-stroom en het bso. Ze bewaakt hierbij sterk de functionaliteit van de examenopgaven en plant voor deze leerlingen structureel studietijd in.

Ondersteuning Ondersteuning
Er is een sterke inhoudelijke en organisatorische ondersteuning voor de leraren, zowel via de interne schooldocumenten als door mondelinge communicatie. Organisatorisch is het evaluatieproces sluitend door de duidelijke richtlijnen omtrent de evaluatiefrequentie en de wijze van rapporteren en delibereren. Er is efficiënte ondersteuning bij het gebruik van het digitale rapportstelsel. Inhoudelijk wordt de leraren een referentiekader over evaluatie aangeboden, dat spoort met de schoolvisie. In de richtlijnen worden het belang van en het onderscheid tussen kennis, attitudes en vaardigheden onderstreept. Er zijn concrete inhoudelijke wenken voor het stellen van goede vragen op toetsen en examens en voor het formuleren van relevante, opbouwende en taalkundig verzorgde rapportcommentaren. Om de gezamenlijke doelgerichtheid te waarborgen, wordt het lerarenteam via de dienstnota's meermaals per schooljaar aan de afspraken herinnerd.

Naast aansturing is er ook beleidsmatige opvolging van de evaluatie-afspraken. De examenopgaven worden vooraf nagelezen door de directie en indien nodig bijgestuurd. Voor de vakinhoudelijke afstemming van de evaluatiepraktijk op de leerplandoelstellingen, vertrouwt de directie op de deskundigheid van de leraren. De leerlingenevaluatie vormt een vast agendapunt van de vakgroepwerking, maar de kleine omvang van het lerarenkorps verhindert de uitwisseling van vakgebonden expertise. Een voorlopig nog beperkte vorm van schooloverstijgende vakgroepwerking komt hieraan gedeeltelijk tegemoet. De evaluatie- en rapporteringspraktijk werd nog niet expliciet genomen in het nascholingsplan.

Doeltreffendheid De doelgerichte en ondersteunende beleidsaanpak leidt tot positieve effecten. De organisatorische aspecten van de schoolvisie worden goed opgevolgd. Uit het erkenningsonderzoek blijkt ook dat voor de meeste vakken de richtlijnen rond het opstellen van evenwichtige toetsen en examens worden toegepast en dat er voldoende taalzorg is bij het formuleren van de opdrachten. In een meerderheid van de onderzochte vakken is de leerlingenevaluatie afgestemd op de leerplandoelstellingen. De school stoelt haar deliberatie- en attesteringspraktijk bijgevolg overwegend op valide evaluatiegegevens.

Toch zijn er nog een aantal vak- en leraargebonden lacunes, waarin de beperkte mogelijkheden tot vakspecifiek overleg en een gebrek aan professionalisering een rol spelen. In sommige vakken vormen de leerinhouden de basis voor evaluatie en niet de leerplandoelstellingen. Vaardigheidsgerichte doelstellingen krijgen niet altijd voldoende aandacht en soms wordt onvoldoende het onderscheid gemaakt tussen algemene en vakgebonden attitudes. De integratie van de evaluatie in het onderwijs- en leerproces vindt geleidelijk ingang, zij het dat voor sommige vakken de toetsing nog te veel is gericht op het verzamelen van cijfers. Bij samenzetting van verschillende leerlingengroepen is de evaluatie nog weinig gedifferentieerd naar het leerlingenprofiel.

De rapportcommentaren zijn opbouwend en positief geformuleerd en in sommige vakken worden de resultaten geanalyseerd en geduid in het leerproces. Algemeen bevatten de leerlingenrapporten nog weinig gerichte remediërvorstellen.

De delibererende klassenraden koppelen hun eindbeslissingen en adviezen aan meerdere elementen uit het leerlingendossier, zodat de deliberatie het sluitstuk vormt van het afgelegde leertraject. De B- en C-attesten zijn voldoende onderbouwd en uitgestelde beslissingen worden enkel in uitzonderlijke en unieke omstandigheden toegekend. De deliberatieprocedure is gericht op prospectief (her)oriënteren en wordt mee onderbouwd door bevraging van leerlingen en ouders.

Ontwikkeling De evaluatiepraktijk komt tot stand in een participatief schoolklimaat, waarbij de schoolleiding zich openstelt voor inbreng van de personeelsleden en voor externe feedback. De vakgroepen beschikken over het nodige reflecterend vermogen om de minder sterke punten van de evaluatiepraktijk aan te pakken. De directie beseft dat een gericht professionaliseringstraject hieraan sterk kan bijdragen.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Visieontwikkeling De school heeft het pedagogisch project van het GO! vertaald in een schooleigen opdrachtsverklaring die steunt op vier pijlers: persoonlijkheid, prestaties, projecten en participatie. Doelstelling is leerwinst te boeken voor alle leerlingen in een familiale sfeer waarin iedereen zich goed voelt. In het schoolwerkplan zet zij deze basisdoelstelling om in strategische doelen.

Leiderschap Door een open communicatieklimaat en participatieve besluitvorming streeft de schoolleiding ernaar alle personeelsleden op deze doelen te richten. Door zijn motiverende leiderschapsstijl slaagt de directeur erin de gezamenlijke doelgerichtheid te maximaliseren. Hij combineert een ondersteunende aanpak met doelgerichte sturing. Hij kan daarbij rekenen op de betrokkenheid van een geëngageerd schoolteam.

Door de kleinschaligheid van de school en de beperkingen van het lestijdenpakket is er weinig ruimte om verantwoordelijkheden te delen. De directeur is dan ook nadrukkelijk aanwezig in zowel de onderwijskundige als de beheersmatige beleidsdomeinen. Hij schept duidelijke kaders voor de evaluatie en het talenbeleid en zorgt voor een degelijke uitrusting en een geoliede schoolorganisatie.

Besluitvorming De personeelsleden krijgen voldoende gelegenheid om zich te engageren in besluitvormingsprocessen en worden gestimuleerd om initiatieven te nemen. De participatieorganen zijn een klankbord voor de beleidsvoering en de opvolging van de schoolorganisatie. De school zet sterk in op leerlingenparticipatie en heeft twee goed functionerende leerlingenraden.

Kwaliteitszorg Door de toepassing van de PDCA-cirkel volgt de school de doeltreffendheid van vooropgestelde acties systematisch op. Het PDCA-denken wordt ook gestimuleerd in de vakgroepen en resulteert in zelfevaluatie, al zijn er vakgebonden verschillen wat de diepgang ervan betreft. Op geregelde basis worden leerlingen, ouders en personeelsleden bevraagd. De jaarlijkse evaluaties van leraren door de leerlingen zijn bedoeld om de zelfreflectie op niveau van de individuele leraar te stimuleren. Reflectie komt ook tot stand door geregelde feedback vanwege de schoolleiding tijdens functioneringsgesprekken.

De school wendt de informatie uit de zelfevaluaties aan om verbeteracties te plannen en te borgen wat goed werkt. Zij staat ook open voor aanbevelingen die aangereikt worden bij externe evaluaties. Vastgestelde werkpunten leiden tot initiatieven gericht op deskundigheidsbevordering. Op vakniveau is er wel bereidheid om de eigen competenties verder te ontwikkelen, maar die vertaalt zich niet in een frequente deelname aan nascholing. Wel worden nieuw verworven inzichten intern verspreid.

Deliberatie Door de cyclische aandacht voor kwaliteitszorg kent de school de meeste punten die voor verbetering vatbaar zijn. Die geeft haar ook de kracht om de werkpunten aangegeven in dit doorlichtingsverslag bij te sturen. Wat moet verbeteren wat de erkenningsvoorwaarden betreft, geeft dan ook geen aanleiding tot een gunstig beperkt advies. Wat kan verbeteren, zoals het competentiegericht onderwijs en de evaluatiepraktijk in enkele vakken, zal ze zelf ter harte nemen.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplanrealisatie van de specifieke vorming voor Voeding-verzorging in het beroepsvoorbereidend leerjaar
- Het nastreven van de vakoverschrijdende eindtermen

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De professionele taakbekommernis van het personeel
- De zorg om het welbevinden van leerlingen, ouders en personeel
- Het veilig en geordend schoolklimaat
- De schoolorganisatie
- De projectwerking
- Het evaluatiebeleid
- De uitrusting voor de meeste vakken
- De ICT-infrastructuur en de adequate inzet ervan
- De structurele aandacht voor remediëring
- Het talenbeleid

Wat betreft het algemeen beleid

- De visieontwikkeling op maat van de school
- Het motiverend en doelgericht leiderschap
- De participatieve besluitvorming
- Het reflecterend en responsief vermogen
- De openheid voor externe evaluatie

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het geïntegreerd aanbieden van kennis, vaardigheden en attitudes
- De onderwijskundige en vakdidactische deskundigheidsbevordering
- De evaluatiepraktijk in sommige vakken

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplanrealisatie voor Frans in de A-stroom en de tweede graad aso
- De leerplanrealisatie voor natuurwetenschappen in de A-stroom

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor alle structuuronderdelen.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Herman Ros de inspecteur-verslaggever	Dirk MESTDAG de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	